

Dosarul nr.2r-31/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Crîjanovschi Nadejda,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Crîjanovschi Nadejda împotriva Companiei de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de asigurare, aplicarea restituției civile,

împotriva încheierii din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Crîjanovschi Nadejda,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2016 Crîjanovschi Nadejda a adresat cerere de chemare în judecată a CA „Grawe Carat Asigurări” SA cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de asigurare din 29 decembrie 2008, restituția civilă prin încasarea de la compania de asigurări în folosul său a sumei de 35 090 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată înaintată de Crîjanovschi Nadejda a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 august 2019 Crîjanovschi Nadejda, a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către Crîjanovschi Nadejda, ca fiind depusă tardiv.

La 27 noiembrie 2019 Crîjanovschi Nadejda, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în

termen a apelului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că la data de 15 iulie 2019 prin intermediul oficiului poștal a recepționat hotărârea din 28 iunie 2019, fapt conformat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. A mai indicat recurenta că la momentul pronunțării hotărârii din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), nu a fost prezentă la ședință, din motive de sănătate fiind pensionară cu grad de invaliditate. Astfel, la data de 13 august 2019 a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 28 iunie 2019.

Consideră recurenta că termenul de 30 zile curge din data recepționării hotărârii, adică din data de 15 iulie 2019, respectiv apelul declarat la 13 iulie 2019 se încadrează în termenul de 30 zile.

A mai susținut recurenta că instanța de apel eronat a apreciat faptul că a depus cererea de apel tardiv și nu a verificat data recepționării dispozitivului hotărârii, restituirea cererii de apel îngrădindu-i dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 07 noiembrie 2019. Conform materialelor cauzei încheierea a fost expediată participanților la proces la data de 11 noiembrie 2019 și recepționată de către recurentă la data de 15 noiembrie 2019.

Astfel, recursul declarat la data de 27 noiembrie 2019 este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Crîjanovschi Nadejda a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La 13 august 2019, Crîjanovschi Nadejda, a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 215).

În conformitate cu art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel a Nadejdei Crîjanovschi, ca fiind depusă tardiv.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Crîjanovschi Nadejda, a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, menționat și *supra*, statuează expres precum că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul relevă că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

De altfel, neprezentarea în ședința de judecată unde la data de 28 iunie 2019 a fost pronunțată hotărârea instanței de fond și lipsa unei hotărâri motivate, argument invocat de către recurentă, nu justifică omiterea termenului de exercitare a căii de atac-apelul, stabilit imperativ de lege.

Colegiul relevă că, în contextul legislației în vigoare în raport cu speța dată, apelantei/recurente i-au fost asigurate condiții reale pentru a beneficia efectiv de continuitatea procesului și de a-și valorifica drepturile sale.

Astfel, argumentul recurente că termenul de 30 zile curge din data recepționării hotărârii, adică din data de 15 iulie 2019 se încadrează în termenul de 30 zile, nu poate fi reținut ca fiind relevant speței. Or, în condițiile în care apelanta/recurenta a cunoscut despre hotărârea instanței de fond, fapt confirmat prin ștampila aplicată pe plicul poștal (f.d. 216) și prin cererea din 12 iulie 2019 anexată la materialele cauzei prin care recurenta a solicitat eliberarea copieii hotărârii, ultima urma să-și realizeze cu bună credință dreptul de a recepționa hotărârea în cadrul instanței de judecată.

Or, în contextul prevederilor art. 236 alin. (6) Cod de procedură civilă, în cazurile prevăzute la alin.(5), completul de judecată va întocmi hotărârea integrală în termen de 30 zile de la data solicitării, atacării sau pronunțării dispozitivului hotărârii, după caz.

Colegiul remarcă că obligația instanței de judecată de a expedia hotărârea motivată rezultând din prevederile art. 236 alin.(8) Cod de procedură civilă, nu exclude dreptul participanților la proces de a recepționa personal hotărârea judecătorească în cadrul instanței.

Mai mult ca atât, din materialele cauzei rezultă că recurenta nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii din motive de sănătate, însă nu a prezentat o

careva confirmare în acest sens și ulterior prin cererea din 12 iulie 2019 a solicitat eliberarea copiei hotărârii.

În consecință, Colegiul menționează că, chiar și în condițiile recepționării hotărârii motivate în afara termenului de contestare a acesteia, acest aspect nu poate justifica omiterea termenului legal de depunere a apelului în conformitate cu art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În concluzie, Colegiul conchide că acțiunile recurente, nu constituie decât o eludare a acesteia de a-și realiza drepturile procedurale, rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Crîjanovschi Nadejda în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova, art. 5 Cod de procedură civilă, or, recurenta invocând acest aspect, a ignorat faptul că aceasta este o omisiune. Respectiv, nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când recurenta a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înlăncge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea privind restituirea cererii de apel ca fiind tardivă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurentă nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelanta/recurenta a omis termenul pentru depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către Crîjanovschi Nadejda nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 07 noiembrie 2019.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Crîjanovschi Nadejda.

Se menține încheierea din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Crîjanovschi Nadejda împotriva Companiei de Asigurări „Grawe carat Asigurări” Societate pe Acțiuni cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de asigurare, aplicarea restituției civile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh